

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ.2562

คอลัมน์กวนน้ำให้ใส : อวสานถุงก๊อบแก๊บ

ลองนึกดู... เวลาที่เราไปซื้อของตามร้านสะดวกซื้อ เราได้รับถุงพลาสติกใส่สินค้ากันกี่ถุง? ทั้งแยกถุงระหว่างของกิน-ของใช้? ทั้งซ้อนถุงสำหรับสินค้าที่มีน้ำหนัก? ทั้งหมดก็เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า-ผู้บริโภค

ข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ ระบุว่า เฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีการใช้ถุงพลาสติกเฉลี่ยคนละ 8 ใบต่อวัน ทำให้มีขยะพลาสติกมากถึง 80 ล้านใบต่อวัน ผลที่ตามมา คือ เราได้รวมผลิตขยะพลาสติกจำนวนมหาศาลแค่ไหน? สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแค่ไหน? เพิ่มภาระในการจัดการขยะที่ทำลายยากเหล่านี้แค่ไหน? แล้วเราจะจัดการลดปัญหานี้อย่างไร?

1. เมื่อวันที่ 12 พ.ย. ที่ผ่านมา ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.สัญจร กาญจนบุรี) เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอใช้กลไกขับเคลื่อนการงดใช้ถุงพลาสติก

นายวราวุธ ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เปิดเผยว่า ภายในวันที่ 1 ม.ค. 2563 จะลดและเลิกใช้ถุงพลาสติกที่ใช้กันทั่วไปอยู่ในทุกวันนี้แบบครั้งเดียวทิ้ง หรือที่ทุกคนเรียกกันว่า “ถุงก๊อบแก๊บ” เพื่อให้หันไปใช้ถุงกระดาษหรือถุงผ้า จากนั้นในวันที่ 1 ม.ค. 2564 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะขอให้ประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการห้ามใช้ถุงพลาสติกแบบครั้งเดียวทิ้งด้วย

2. การดำเนินการเหล่านี้ ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ ปริมาณขยะพลาสติกที่ลดลง 45,000 ล้านใบต่อปี ส่งผลให้ปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดลดลง 225,000 ตันต่อปี หน่วยงานภาครัฐประหยัดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยได้ 340 ล้านบาทต่อปี รวมทั้งประหยัดพื้นที่รองรับและกำจัดขยะมูลฝอยในการฝังกลบได้ประมาณ 616 ไร่

3. เรื่องนี้ น่าสนใจ น่าสนับสนุน น่าชื่นชม และเมื่อตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม พบว่ามีที่มา-ที่ไป ไม่ใช่อยู่ๆ ก็ประกาศห้ามเลย แต่จะมีมาตรการร่วมกันหลายภาคส่วน

3.1 กลไกการขับเคลื่อนการงดใช้ถุงพลาสติกในห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้านสะดวกซื้อ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป เป็นนโยบายความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานเพื่อลดและเลิกใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว (Single – Use Plastic) ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. 2561 – 2573 โดยหลังจากนี้กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย (มท.) โดยผู้ว่าราชการจังหวัด จะร่วมมือกับ

ภาคเอกชนในการรณรงค์และประชาสัมพันธ์การสร้างการรับรู้ และความเข้าใจมาตรการดังกล่าวกับ
ผู้บริหารและผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว

3.2 ก่อนหน้านี้กรมควบคุมมลพิษ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย
ภาคเอกชน 43 องค์กร ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติสำหรับมาตรการงดให้
ถุงพลาสติก โดยมีการประชุมร่วมกับผู้แทนจากศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต และร้าน
สะดวกซื้อ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบกลไกการขับเคลื่อนการงดให้ถุงพลาสติก

3.3 แนวทาง วิธีการที่จะดำเนินการต่อไปนี้อยู่กับห้างร้านที่จะพิจารณาเลือกแนวทาง
วิธีการที่เหมาะสม แต่ต้องเป็นไปตามหลักการงดให้ถุงพลาสติก รวมทั้งการกำหนดวิธีการปฏิบัติผอนผัน
การรองรับที่ชัดเจนสำหรับภาชนะหรือบรรจุภัณฑ์ของร้อน อาหารเปียก เนื้อสัตว์ และผลไม้

3.4 สำหรับผู้ประกอบการห้างอื่นๆ (นอกเหนือจาก 43 ราย)รวมทั้งร้านขายของชำและ
ตลาดสด กรมประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และภาคเอกชน ร่วมกันรณรงค์และ
ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดส่งข้อมูลแนวทางการประชาสัมพันธ์ให้กับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดและสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค เพื่อร่วมกับภาคเอกชนในจังหวัดร่วมประชาสัมพันธ์
ระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม 2563

3.5 จะมีการยก (ร่าง) พระราชบัญญัติการจัดการขยะพลาสติก โดยกำหนดเป้าหมายให้
ถุงพลาสติกหูหิ้วหมดไปจากท้องตลาด ในวันที่ 1 มกราคม 2564 โดยมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน
ทั่วประเทศก่อน

3.6 ในด้านนวัตกรรมและองค์ความรู้เรื่องการจัดการกับถุงพลาสติก กรมควบคุมมลพิษได้
ประชุมหารือร่วมกับสมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย สถาบันพลาสติก และกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อหาแนวทางการใช้วัสดุทดแทนพลาสติกและส่งเสริมการนำพลาสติก
กลับมาใช้ประโยชน์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน(Circular Economy) รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้
สำหรับกระบวนการ Pyrolysis ในการหลอมขยะพลาสติกให้เป็นน้ำมัน และนำน้ำมันมาผลิตเม็ดพลาสติก
(พลาสติกมีส่วนประกอบหลักทางเคมีเหมือนกับน้ำมันดังนั้น ถ้าหากนำพลาสติกไปเผาแล้วกลั่นแยกส่วนจะ
ได้ผลผลิตเป็นน้ำมัน แต่ ณ ตอนนี้อยังไม่คุ้มค่ากับการลงทุนเนื่องจากน้ำมันมีราคาสูง จึงเป็นการศึกษาเพื่อ
พิจารณาทางเลือก)

3.7 กรมควบคุมมลพิษเร่งจัดทำกฎหมายเพื่อใช้ในการบริหารจัดการขยะพลาสติก โดยการ
ทบทวน ปรับปรุง (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลดและนำของเสียมาใช้ประโยชน์ พ.ศ. เพื่อเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

4. เรื่องดีๆ แบบนี้ หวังว่า พรรคการเมือง นักการเมือง ทุกภาคส่วน ควรร่วมกันสนับสนุน ขออย่าได้
เหยียบย่ำไปเป็นประเด็นโจมตี หวังผลทางการเมือง หวังเอาคะแนนเสียงจากประชาชนที่อาจจะรู้สึกไม่
สะดวกสบายในระยะเปลี่ยนผ่าน ควรจะช่วยกันขยายความเข้าใจ และสนับสนุนมาตรการในทิศทางที่
สร้างสรรค์แบบนี้

สารส้ม

แนะปลูกอ้อย-ถั่ว-ข้าวโพดแทนทำนา

นายฉกาจ ฉันทจิระวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 จังหวัดขอนแก่น (สศท. 4) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เปิดเผยว่า จ.ขอนแก่น มีพื้นที่ปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ (Agri-Map) 5.67 ล้านไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ที่เหมาะสมมาก (S1) และเหมาะสมปานกลาง (S2) สำหรับการปลูกข้าว 2.39 ล้านไร่ เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปีได้ผลตอบแทนสุทธิ (กำไร) เฉลี่ย 3,582 บาท/ไร่/ปี ข้าวหอมมะลิได้ผลตอบแทนสุทธิ เฉลี่ย 2,544 บาท/ไร่/ปี ขณะที่พื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) สำหรับการปลูกข้าว มี 3.28 ล้านไร่ เกษตรกรปลูกข้าวเหนียวนาปี ได้ผลตอบแทนสุทธิ (ขาดทุน) เฉลี่ย - 871 บาท/ไร่/ปี ข้าวหอมมะลิได้ผลตอบแทนสุทธิ (ขาดทุน) เฉลี่ย -1,502 บาท/ไร่/ปี

หากพิจารณาถึงพืชทางเลือกที่จะปรับเปลี่ยนในพื้นที่ปลูกข้าวพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3, N) ในจ.ขอนแก่น พบว่า พืชทางเลือกที่เหมาะสมให้ผลตอบแทนดีกว่าและตลาดต้องการต่อเนื่องหลายชนิด เช่น อ้อยโรงงาน มันสำปะหลังโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น 1 (ฤดูฝน) ถั่วลิสงรุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ถั่วเหลืองรุ่น 2 (ฤดูแล้ง)

สำหรับสินค้าทางเลือกดังกล่าว เกษตรกรมีตลาดรองรับแน่นอน โดยอ้อยโรงงาน มีโรงงานผลิตน้ำตาลในจังหวัด 2 แห่งเป็นแหล่งรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรคือ โรงงานน้ำตาลมิตรผล และโรงงานน้ำตาลขอนแก่น มันสำปะหลังโรงงาน มีลานมันรับซื้อทั้งมันสดและมันเส้นจากเกษตรกร ส่วนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลืองและถั่วลิสง มีร้านค้าเป็นแหล่งรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรในท้องถิ่น อีกทั้งมีพ่อค้าไปรับซื้อผลผลิตที่ไร่นาเพื่อนำไปขายหรือนำไปแปรรูปต่ออีกทางนี้ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มพืชผักที่เป็นพืชทางเลือกที่น่าสนใจเพื่อสร้างรายได้ อาทิ ผักกาดหัว (ฤดูหนาว) ผักบุ้งจีน ต้นหอม ผักกาดหอม และการเลี้ยงจิ้งหรีด โดยเกษตรกรจะขายผักให้กับสหกรณ์การเกษตร หรือขายส่งให้กับพ่อค้าที่ตลาดค้าส่งผักในจังหวัด สำหรับจิ้งหรีด เกษตรกรขายปลีกและขายส่งให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อผลผลิตที่ฟาร์ม ทั้งนี้ เกษตรกรที่สนใจข้อมูลพืชทางเลือกในจังหวัดขอนแก่น สามารถสอบถามได้ที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 โทร 0-4326-1513 หรือ zone4@oae.go.th